

Sygn. akt IV CSK 586/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku A. R.
przy uczestnictwie P. Spółki Akcyjnej w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 29 maja 2018 r., sygn. akt V Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie powyższych przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność, będącą konsekwencją oczywistego naruszenia art. 382 w zw. z art. 232 zd. 1 w zw. z art. 234 w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. przez wadliwe przeprowadzenie postępowania dowodowego i przyjęcie, że domniemanie dobrej wiary jego posiadania zostało obalone, art. 7 k.c. przez przyjęcie, że wykonywał posiadanie nieruchomości wnioskodawcy w złej wierze, art. 305² § 2 k.c. przez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy wynagrodzenia obejmującego ograniczenie, zmianę sposobu użytkowania nieruchomości i utratę korzyści, podczas gdy wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu powinno uwzględniać jedynie wynagrodzenie za współkorzystanie z nieruchomości, skoro wnioskodawca nabył nieruchomość już z infrastrukturą przesyłową.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. W postanowieniu z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12 (nieopubl.), Sąd Najwyższy wyjaśnił ponadto, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to

spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia i do istnienia takiego związku między wytykanym uchybieniem, a wynikiem postępowania w sprawie powinien zmierzać skarżący.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego postanowienia nie potwierdza tezy uczestnika o ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań.

Odnosząc się w pierwszym rzędzie do przypisywanego Sądowi Okręgowemu uchybienia przepisom postępowania, trzeba wskazać, że podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Tymczasem zarzut uczestnika zmierza w istocie do zakwestionowania oceny dowodów, która doprowadziła Sady *meriti* do wniosku, że uczestnik objął nieruchomości wnioskodawcy w posiadanie w zakresie treści służebności gruntowej o treści służebności przesylu w złej wierze. Taka kwalifikacja działań uczestnika towarzyszących zainstalowaniu na nieruchomości urządzeń przesylowych i przystąpieniu do ich eksploatacji pozostaje w związku z wykładnią art. 7 k.c. W orzecznictwie Sąd Najwyższego wyjaśniono, że dobrą wiarę posiadacza wyłącza jego wiedza o rzeczywistym stanie prawnym oraz jego niedbalstwo. Niepodobna przyjąć dobrej wiary w przypadku wejścia na cudzą nieruchomości w celu realizacji inwestycji liniowych napowietrznych bez usprawiedliwionego przekonania o przysługującym do tego tytule prawnym (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 7 maja 2014 r., II CSK 471/13, nieopubl.). W uchwale z 16 maja 2019 r., III CZP 110/18, nie publ., Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wybudowanie urządzeń przesylowych na gruncie osoby trzeciej za jej zgodą wyrażoną bez zachowania formy aktu notarialnego świadczy o złej wierze posiadacza służebności, z przyczyn szczegółowo objaśnionych w motywach. Ocena stanu faktycznego ustalonego w sprawie przez Sąd Okręgowy nawiązuje do tego poglądu, a zatem trudno ją uznać za oczywiście niewłaściwą.

Uczestnik w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w kontekście zarzutu naruszenia art. 305² § 2 k.c. stwierdził jedynie, że posadowienie infrastruktury na działkach stanowiło jeden z czynników

obniżających cenę nabycia nieruchomości, a wynagrodzenie za obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu powinno stanowić jedynie wynagrodzenie za współkorzystanie z nieruchomości. Tymczasem Sąd Okręgowy w rozważaniach o wysokości wynagrodzenia za ustanowienie służebności wymienił kryteria jego obliczania ustalone w orzecznictwie (zob. uchwały Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2015 r., III CZP 88/15, OSNC 2016, nr 12, poz. 144, z 17 czerwca 2005 r., III CZP 29/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 64 i z 8 września 2011 r., III CZP 43/11, OSNC 2012, nr 2, poz. 18; nieopublikowane postanowienia z 8 czerwca 2005 r., V CK 679/04, z 3 lutego 2010 r., II CSK 444/09, z 5 kwietnia 2012 r., II CSK 401/11, z 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11, z 20 września 2012 r., IV CSK 56/12, z 8 lutego 2013 r., IV CSK 317/12, z 27 lutego 2013 r., IV CSK 440/12, z 9 października 2013 r., V CSK 491/12, z 9 sierpnia 2016 r., II CSK 770/15 oraz w wyroku z 14 listopada 2013 r., II CSK 69/13, OSNC 2014, nr 9, poz. 91) i w świetle tych kryteriów zweryfikował opinię złożoną w sprawie przez biegłą. Nie sposób zatem uznać skargi kasacyjnej uczestnika za oczywiście uzasadnioną także co do tego zarzutu.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

a

aj